

ЦЭНТРАЛІЗАВАНАЯ СІСТЭМА ДЗЯРЖАЎНЫХ ПУБЛІЧНЫХ БІБЛІЯТЭК Г. МІНСКА

СЕКТАР ІНФАРМАЦЫЙНА-БІБЛІЯГРАФІЧНАЙ РАБОТЫ

Я — акіяну жытняга калоссе...

Да 110-годдзя з дня нараджэння Аркадзя Куляшова

бібліяграфічны спіс

Мінск 2024

Аб сваім жыццёвым шляху паэт напісаў такія праніклівыя вершы:

*Мне кожны год, нібы жыццём другім,
Жыць у дваццаты век наш давалося...
Я — акіяну жытняга калоссе:
Мільёны лёсаў змешчаны ў маім
Яшчэ да дна не вычарпаным лёсе*

А. Куляшоў

Прадмова

Аркадзь Куляшоў (1914—1978) — выдатны беларускі паэт, літаратурны крытык, публіцыст, перакладчык, кінасцэнарыст, грамадскі дзеяч, ветэран Вялікай Айчыннай вайны. Ён пакінуў багатую творчую спадчыну глыбокага маральна-этычнага і эстэтычнага зместу. Яго творы ўключаны ў праграмы агульнаадукацыйнай школы, вышэйшых навучальных устаноў. Яны з’яўляюцца аб’ектам навуковых даследаванняў, перакладзены больш як на 33 мовы свету.

Аркадзь Куляшоў пачаў пісаць вершы яшчэ ў школе. У 1926 г. на старонках клімавіцкай акруговай газеты “Наш працаўнік” быў надрукаваны яго першы верш “Ты мой брат”, а ў 1930 г. у шаснаццацігадовым узросце ён выдаў свой першы зборнік вершаў “Росквіт зямлі”, прыхільна сустрэты крытыкай.

Аркадзь Куляшоў — аўтар шматлікіх кніг паэзіі і зборнікаў, сааўтар сцэнарыяў фільмаў “Чырвонае лісце”, “Першыя выпрабаванні”, “Запомнім гэты дзень”.

На працягу ўсёй сваёй творчасці паэт добра і многа перакладаў. На беларускай мове гучыць у яго перакладзе “Яўгеній Анегін” А. Пушкіна, “Валацужная Амерыка” Г. Эрыксана, лірыка М. Лермантава, Т. Шаўчэнкі, С. Ясеніна, У. Маякоўскага, А. Твардоўскага, М. Рыльскага, М. Нагнібяды і інш.

Паэт актыўна ўдзельнічаў у грамадскай рабоце. Быў узнагароджаны двума ордэнамі Леніна, ордэнам Чырвонага Сцяга, двума ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга, медалямі.

Бібліяграфічны спіс “Аркадзь Куляшоў. Да 110-годдзя з дня нараджэння” пазнаёміць з матэрыяламі аб жыцці і творчасці паэта, якія знаходзяцца ў фондах дзяржаўнай установы “Цэнтралізаваная сістэма публічных бібліятэк г. Мінска”. Паказальнік змяшчае кнігі, артыкулы з перыядычных выданняў, мае тры раздзелы: “Творы А. А. Куляшова”, “Творы А. А. Куляшова для вывучэння ў школе”, “Жыццёвы і творчы шлях паэта”. Размяшчэнне матэрыяла: кнігі — у алфавіце, артыкулы — у зваротна-храналагічным парадку. Бібліяграфічны паказальнік будзе карысны ўсім, хто цікавіцца беларускай літаратурай і творчасцю паэта.

[Змест](#)

[Творы А. А. Куляшова](#)

[Творы А. А. Куляшова ў зборніках](#)

[Творы А. А. Куляшова для вывучэння ў школе](#)

[Жыццёвы і творчы шлях паэта](#)

Творы А. А. Куляшова

Куляшоў, А. Творы / Аркадзь Куляшоў. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2022. — 542, [1] с.

Куляшоў, А. А. Маё пасведчанне : [вершы] / Аркадзь Куляшоў. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2019. — 134, [1] с.

Куляшоў, Аркадзь Александравіч. Выбраныя творы / Аркадзь Куляшоў. — Мінск : Беларуская навука, 2020. — 635 с. — (Беларускі кнігазбор)

[змест](#)

Творы А. А. Куляшова ў зборніках

Адзін народ, адзіная Радзіма : паэзія, проза, публіцыстыка / [укладальнік В. Шніп]. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2021. — 278, [1] с., [4] л. каляр. іл.
Вершы А. Куляшова на с. 186, 233—235.

Беларуская песня : творы беларускіх і замежных пісьменнікаў пра Беларусь / [укладанне В. Шніпа]. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2023. — 261, [1] с.
Вершы А. Куляшова “Маё сэрца ў бары”, “Сасна і бяроза” і інш. на с. 134—140.

Вясёлка : вершы, аповяданні, казкі, п'есы, гульні : [для дзяцей малодшага школьнага ўзросту / укладальнікі: Э. Сапожнікава, А. Радзікевіч]. — Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2023. — 375 с.
Верш А. Куляшова “Нябёсы-акіян” на с. 74.

Мілыя вобразы роднага краю : выбраныя вершы беларускіх паэтаў пра беларускую прыроду / [укладанне В. Шніпа]. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2023. — 125, [1] с. — (100 вершаў).
Вершы А. Куляшова на с. 70—72.

Мы — беларусы : выбраныя вершы беларускіх паэтаў пра беларусаў / [укладанне В. Шніпа]. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2022. — 126, [1] с. — (100 вершаў).
Вершы А. Куляшова на с. 30, 35.

Незабытае рэха вайны : выбраныя вершы беларускіх паэтаў пра Вялікую Айчынную вайну / [укладанне В. Шніпа]. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2023. — 125, [1] с. — (100 вершаў).
Вершы А. Куляшова “Камсамольскі білет”, “Над спаленай вёскай” на с. 61—62.

Памяці Вечны агонь : да 75-годдзя вызвалення Беларусі / [укладанне В. Шніпа]. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2019. — 134, [1] с. — (100 вершаў).
Вершы А. Куляшова на с. 71, 95.

Паэзія перыяду Вялікай Айчыннай вайны / навуковы рэдактар Я. А. Гарадніцкі. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2020. — 829, [1] с. — (Залатая калекцыя беларускай літаратуры ; т. 19).

Вершы А. Куляшова “Млынар”, “Балада аб чатырох заложніках”, “Маці” і інш. на с. 467—485. Паэма “Сцяг брыгады на с. 486.

Родныя словы : [вершы і паэмы : для старэйшага школьнага ўзросту / складальнік С. І. Моўчан]. — Мінск : Беларусь, 2023. — 245, [1] с. — (Кніжная паліца школьніка).

Вершы А. Куляшова “Ад любві”, “Бюро даведак”, “Млын”, “Пра восень” і інш. на с. 161—196.

Святло Айчыны : зборнік вершаў пра Беларусь / [укладанне В. Шніпа]. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2018. — 142, [1] с. — (100 вершаў).

Вершы А. Куляшова “Мая Бесядзь” на с. 45.

Тры Анегіны / А. С. Пушкин, А. Дудар, А. Куляшоў. — Мінск : Рэгістр, 2020. — 382, [1] с.

Раман “Яўгеній Анегін” у перакладзе А. Куляшова на беларускую мову на с. 19—335.

Як многа гавораць мне назвы такія : выбраныя вершы беларускіх паэтаў пра беларускія гарады і вёскі / [укладанне А. Бадака]. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2022. — 158, [1] с. — (100 вершаў).

Вершы А. Куляшова на с. 22, 147.

[змест](#)

Творы А. А. Куляшова для вывучэння ў школе

Навумчык, М. І. Аркадзь Куляшоў. Верш "Над спаленай вёскай" : (урок у 6-м класе) / М. І. Навумчык // Беларуская мова і літаратура. Серыя "У дапамогу педагогу". — 2023. — № 1. — С. 34—38.

Варэнік, В. Г. Балада Аркадзя Куляшова "Маці" : (урок у 8 класе) / В. Г. Варэнік // Беларуская мова і літаратура. Серыя "У дапамогу педагогу". — 2021. — № 10. — С. 8—11.

І сэрцам, і думамі : зборнік паэтычных твораў для вывучэння беларускай літаратуры ў IX класе / [укладанне А. Спрычан]. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2020. — 397, [1] с. — (Школьная бібліятэка).

Белавус, Т. У. Лірыка Аркадзя Куляшова пасляваеннага часу: пашырэнне тэматыкі, зварот да філасофскіх праблем : (план-канспект урока ў 10-м класе) / Т. У. Белавус // Беларуская мова і літаратура. Серыя "У дапамогу педагогу". — 2019. — № 2. — С. 39—43.

Ерасценка, Т. С. Ад Бесядзі да акіяна : інтэлектуальна-пазнавальная гульня па творчасці А. Куляшова для вучняў 10-11 класаў / Т. С. Ерасценка // Беларуская мова і літаратура. Серыя "У дапамогу педагогу". — 2019. — № 1. — С. 5—62.

Жыццёвы і творчы шлях паэта

Куляшоў Аркадзь Аляксандравіч // Янка Купала : энцыклапедыя : [у 3 т.]. — Мінск, 2018. — Т. 2. — С. 87—88.

Куляшоў Аркадзь Аляксандравіч // Культура Беларусі : энцыклапедыя: [у 6 т.]. — Мінск, 2013. — Т. 4. — С. 630.

Куляшоў Аркадзь Аляксандравіч // Максім Багдановіч : энцыклапедыя. — Мінск. — 2011. — С. 295.

Куляшоў Аркадзь Аляксандравіч // Беларускі фальклор : энцыклапедыя : у 2 т. — Мінск, 2005. — Т. 1. — С. 746—747.

Куляшоў Аркадзь Аляксандравіч // Тэатральная Беларусь : энцыклапедыя : у 2 т. — Мінск, 2002. — Т. 1. — С. 552.

Куляшоў Аркадзь Аляксандравіч // Беларуская энцыклапедыя : у 18 т. — Мінск, 1999. — Т. 9. — С. 17—18.

Куляшоў Аркадзь Аляксандравіч // Беларусь : энцыклапедычны даведнік. — Мінск, 1995. — С. 408—409.

Куляшоў Аркадзь // Беларускія пісьменнікі : бібліяграфічны слоўнік : у 6 т. — Мінск, 1994. — Т. 3. — С. 459—483.

Кулешов Аркадий Александрович // Республика Беларусь : энциклопедия : [в 7 т.]. — Минск, 2007. — Т. 4. — С. 344—345.

Кулешов Аркадий Александрович // Их именами названы : энциклопедический справочник. — Минск, 1987. — С. 334—335.

Рожденный для дум вековечных // Рыцари открытий : лауреаты Сталинских премий — уроженцы Беларуси : 1941—1953 / Э. А. Корнилович, А. Г. Корнилович. — Минск : Альфа-книга, 2016. — С. 156—160. — (Забытая Беларусь).

Жизненный и творческий путь А. Кулешова.

Далёка да акіяна // Святло імёнаў дарагіх : творчыя партрэты беларускіх пісьменнікаў / Васіль Макарэвіч. — Мінск : Чатыры чвэрці, 2016. — С. 25—46. — (Асоба і час).

Аналіз паэтычнай творчасці А. Куляшова.

Карусель для Алеси // Рифма ценою в жизнь : эссе по истории белорусской литературы / Людмила Рублевская. — Минск, 2013. — С. 259—264. — (Беларусь вчера и сегодня).

О судьбе стихотворения А. Кулешова «Бывай», которое впоследствии стало текстом известной песни «Алесья»

Карлюкевіч, В. "Залаты век" беларуска-кітайскіх літаратурных стасункаў / Вераніка Карлюкевіч // Роднае слова. — 2023. — № 3. — С. 34—36.

Кисляк, О. 12 суровых строк / Ольга Кисляк // СБ. Беларусь сегодня. — 2022. — 24 дек. — С. 8.

Маслоўскі, В. Маналогі: крытык і паэт — Варлен Бечык і Аркадзь Куляшоў / Віталь Маслоўскі // Польша. — 2019. — № 6. — С. 136—142.

Рублеўская, Л. Дыплом паэта — вершы / Людміла Рублеўская // СБ. Беларусь сегодня. — 2019. — 6 февр. — С. 13.

Целеш, Л. "І кружыцца планета Куляшова" : [красворд] да 105-годдзя з дня нараджэння Аркадзя Куляшова / Лявон Целеш // Роднае слова. — 2019. — № 2. — С. 95.

[змест](#)